706.01.c.39.66

UNIVERSITÀ DI GENOVA
FACOLTÀ DI LETTERE

M. VALERII MARTIALIS

EPIGRAMMATON LIBER

INTRODUZIONE E TESTO CRITICO
DI
UGO CARRATELLO

UNIVERSITY LIBRARY
B
27 MY
1982
CAMBRIDGE

ISTITUTO DI FILOLOGIA CLASSICA E MEDIEVALE
1980

pp. 1–118
Publicazioni no. 06

B. L. Ullman *Tibullus in the Mediaeval* florilegia, in « Classical Philology » XXIII 1928, pp. 128-174.

B. L. Ullman *Classical Authors in Certain Mediaeval* florilegia, in « Classical Philology » XXVII 1932, pp. 1-42.

E. Valenziani - E. Cerulli *Indice generale degli incunaboli delle biblioteche d'Italia* IV Roma 1965.

F. Walter *Zur lateinischen Dichtern* in « Wiener Studien » XLV 1926-27, pp. 109-116.

O. Weinreich *Studien zu Martial. Literarhistorische und religionsgeschichtliche Untersuchungen* Stuttgart 1928 (« Tübinger Beiträge zur Altertumswissenschaft » IV).

R. Weiss *In memoriam Domitii Calderini* in « Italia medioevale e umanistica » III 1960, pp. 309-321.

M. Wellmann s. v. *Büffel* in *R.E.* III, c. 992 sg.

P. Wessner in « Jahresbericht über die Fortschritte der klassischen Altertumswissenschaft » CLXXXVIII 1921, pp. 73-77 (su Verrio Flacco, Festo, Paolo Diacono).

K. Willenberg *Die Priapeen Martials* in « Hermes » CI 1973, pp. 320-351.

E. Williger in « Gnomon » VII 1931, pp. 423-429 (recensione a O. Weinreich *Studien zu Martial*).

G. Wissowa in L. Friedlaender *Darstellungen aus der Sittengeschichte Roms in der Zeit von August bis zum Ausgang der Antonine* IV 9-10 (*Anhänge*) Leipzig 1921, pp. 290-296.

A. Zingerle in « Zeitschrift für die österreichischen Gymnasien » XXXVIII 1887, pp. 34-35 (recensione alla prima edizione di W. Gilbert).

CONSPECTUS CODICUM ET NOTARUM

Codices

H	=	Vindobonensis Lat. 277, saec. IX.
T	=	Parisinus Lat. 8071, saec. IX-X.
R	=	Leidensis Vossianus Lat. Q 86, saec. IX-X.
K	=	« vetustissimus » codex qui non extat.
p	=	Parisinus Lat. 7647, saec. XII-XIII.
n	=	Parisinus Lat. 17903, saec. XIII.
e	=	Escorialensis Q. I. 14, saec. XIV.
a	=	Atrebatensis 64, saec. XIV.
b	=	Berolinensis Diez. B Sant. 60, saec. XIV.
Bonon.	=	Bononiensis 2221, saec. XIV.
Vindob.3	=	Vindobonensis Lat. 316, saec. XV.
exc. Erf.	=	Berolinensis Theol. Lat. 381, saec. XV.

Vetustiores editiones praecipuae usque ad Aldinam 1501 (*vett.*)

π	=	editio Romana 1470 c.
υ	=	editio Veneta 1472 c.
ρ	=	editio Romana 1473.
φ	=	editio Ferrariensis 1471-75.
μ	=	editio Veneta 1475.
κ	=	editio Veneta 1480.
χ	=	editio Veneta 1493.
λ	=	editio Aldina 1501.

Recentiores editores post Aldinam (*recc.*)

Iun.	=	A. de Jonghe
Grut.	=	J. Gruter (Gruytère)
Scriv.	=	P. Schryver
Schrev.	=	K. Schrevel

10

Daedale, Lucano cum sic lacereris ab urso,
quam cuperes pinnas nunc habuisse tuas!

T K
De Daedalo *T*
2 pinnas *T*: pennas *Bonon. Vindob.3 vett. (K)*

2 pennas *Iun. Grut. Scriv. Schrev. Schmied.*

11

Praestitit exhibitus tota tibi, Caesar, harena
quae non promisit proelia rhinoceros.
O quam terribilis exarsit pronus in iras!
Quantus erat taurus, cui pila taurus erat!

T K
De rhinocerotis pugna prima *T*
1 praestitit (prestitit)... harena (arena) *Bonon. Vindob.3 vett. (K)*: praestetit... arena *T* 4 quantus erat taurus cui pila (pilla) taurus erat *T*: quantus erat cornu cui pila taurus erat *Bonon. Vindob.3 vett. (K)*

2 promisti *Scriv. (1621; 1629)* 4 quantus erat cornu *Iun. Grut. Scriv. Schrev. Schmied.*

26

Sollicitant pavidi dum rhinocerota magistri
seque diu magnae colligit ira ferae,
desperabantur promissi proelia Martis;
sed tandem rediit cognitus ante furor.
Namque gravem cornu gemino sic extulit ursum,
iactat ut inpositas taurus in astra pilas:
Norica tam certo venabula dirigit ictu
fortis adhuc teneri dextera Carpophori.

H T K

De rhinocerotis pugna secunda *H T*

Unum epigramma in H T Bonon. Vindob.3 (K); diviserunt vett. (1-6 ; 7-12)

2 colligit *T Bonon.* (collig *Bonon. cum compendi signo*) *Vindob.3 vett. (K)*: colligi *H*   3 promissi *Bonon. Vindob.3 vett. (K)*: promissa *T*: promisa *H*   4 tandem (*ex* tandum *corr. H*) rediit (redii *Vindob.3*) *H T Bonon. Vindob.3 (K)*: tamen is (iis φ) rediit *vett.*   5 gravem *T Bonon. Vindob.3 vett. (K)*: gradem *H*   cornu (cornn φ) gemino *H T Bonon. Vindob.3* φ *(K)*: gemino cornu *vett. cett.*   6 iactat (iactet ρ) ut (et π: ubi φ) inpositas (impositas *Vindob.3 vett. praeter* π) taurus *Bonon. Vindob.3 vett. (K)*: iectat ut in posita taurus *T*: iectat ut inpossita tauros *H*   7 Norica tam *H T*: Norica (Horica *Vindob.3*) quam *Bonon. Vindob.3* υ: Dorica (Orica φ) quam *vett. cett.*   ictu *T Bonon. Vindob.3 vett. (K)*: iectu *H*   8 dextera *H vett.*: dextra *Bonon. Vindob.3*: dex *T* Carpophori (carpofori) *T Bonon. Vindob.3 vett. (K)*: carpori *H*

4 tamen is *Iun. Grut. Scriv. Schrev.*   5 gemino cornu *Iun. Grut. Scriv. Schrev.*   urum *Scriv.* (*ita scribendum censuit et Iun., Dousae sententiam secutus*)   7-12 *novum epigramma fecerunt Iun. Grut. Scriv. Schrev. Schmied. Schneid. Frdl.* (*sed Frdl. in appendice adfirmavit 1-6, 7-12 unum carmen esse*) *Cort.*   7 Norica iam *Schneid.*: Norica quam *Frdl.* (tam *in appendice*): Dorica quam *Iun. Grut. Scriv. Schrev. Schmied.*

Ille tulit geminos facili cervice iuvencos,
illi cessit atrox bubalus atque vison;
hunc leo cum fugeret, praeceps in tela cucurrit.
I nunc et lentas corripe, turba, moras.

9 tulit geminos facili (facile *T* χ) cervice (cervici *T*) *H T vett.*: tulit facili cervice *Bonon. Vindob.3* (*om.* geminos [*add. Vindob.3*])   10 illi cessit (cesit, *Vindob.3*) *Bonon. Vindob.3 vett. (K)*: illi caessit *H*: ille cessit *T*   vison ρ *Lds.*: bison (biron *T*: bisron φ) *H T vett.*: hiron *Bonon. Vindob.3*   12 i nunc *vett.*: nunc *H T* (*om.* i): et nunc *Bonon. Vindob.3*   moras *Bonon. Vindob.3 vett. (K)*: mores *H T*